

BAJAI HIRLAP

POLITIKAI LAP.

Megjelen minden csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetések és hirdetések Kazal József könyvnyomdájában vetetnek fel.

Felelős szerkesztő:

NEMES JÓZSEF dr.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fl. Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

A háboru legújabb hirei.

Budapest, június 4. Hivatalos jelentés.

A nap folyamán Przemyslt megtisztítottuk az ellenségtől, amely keleti irányban hátrált és utóvédei a Medikától délnyugatra elterülő magaslatokon ellenállást kísérelt meg. Ott most a szövetséges csapatok támadnak. E közben Böhm—Ermolly hadseregének dél felől sikerült az orosz védelmi vonalat áttörnie és Masciska felé előretörnie, amely helységtől csapataink immár csak néhány kilométerre állnak. E harcokban számos hadifogoly került a győzők kezere. Linsingen hadseregének támadása is újból sikert ért el. Az oroszok ma reggel óta ezen hadsereg elől teljes visszavonulásban vannak. A San és a felső Dnyeszternél történt visszahatások folytán a Pruth vonalon új harcok fejlődtek, ahol az ellenség támadást kísérelt meg. Nagy veszteségei mellett visszavertük és kilencszáz orosz elfogtunk. Egyébként a San alsó folyása mentén és Orosz-Lengyelországban a helyzet változatlan.

Az olasz hadszíntér.

A tiroli határ területén nincs jelentős esemény. A freisbergi nyeregtől keletre csapataink elfoglaltak két csúcsot, amelyet az olaszok átmenetileg erősen megszállva tartottak. A karinthiai határon helyenkint tovább folyik az ágyuharc. A partvidéken Karfreit körül harcolunk.

HÖFER altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

Miniszterelnök sajtóosztálya.

Berlin, június 4. A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér.

Lenen és Schrudon helységek mellett, Libautól keletre hatvan és hetven kilométernyire lovasságunk orosz osztagokat elfűzött. Rawdsjany vidékén Kuischanytól nyugatra és Sawdyniki-

nél a Dubissa mentén ellenünk intézett ellenséges támadások megghiusultak.

Délkeleti hadszínterről.

Csapatink küzdelem után a Przemysltől keletre fekvő helységeket és az ezekhez északkelet felé csatlakozó Bolestraszyce—Tirki—Pozdziacs és Stvrzawaa vonalat elértük.

A Przemysl eleste folytán birtokunkba jutott zsákmány mennyiségét még nem állapítottuk meg. A legkülönbözőbb csapattestekből elfogott oroszok vallomásaiból kiderül, hogy az oroszok a június másodikáról harmadikára virradó éjjelen, amikor Przemyslt rohammal elfoglaltuk, Mackensen vezérezredes hadseregének egész arcvonala ellen általános támadást kezdtek. Ezen támadás már megindulásakor teljesen megghiusult. Przemysltől keletre huszonkettő kilométernyire Marwik tábornok német csapatai rohammal elfoglalták a Myslaticse két oldalán elterülő magaslatokat. Linsingen tábornok hadserege a Stryj folyónak a hasonló nevű községtől északkeletre levő alsó részét át lépni készül.

Legfőbb hadvezetőség.

Miniszterelnök sajtóosztálya.

Romániának mellettünk kell közbelépni

A „Moldova“ bukaresti lap azokat a lehetőségeket fejtegeti, amelyek az olasz közbelépés következtében Románia elé tárulnak s a melyekből a román kormányának a végleges döntést le kell szűrnie. Megállapítja a cikkely, hogy e középponti hatalmak eddig minden ellenségüket szárazon és tengeren megverték, aztán így folytatja:

Olaszország Ausztriának és Magyarországnak épp olyan kevésbé veszedelmes, mint Szerbia, sőt talán még kevésbé. Mert míg Szerbiának legalább százötven kilométernyi határa van, amelyet csak a Drina választ el a monarchiától s amelyen keresztül Horvátországba nyomulhatnak, az olaszoknak mintegy kétszáz kilométernyi hegyi határon kell átvergődniök, ahol

az olaszokat könnyen olyan sors érheti, mint az oroszokat a Kárpátokban. Olaszország tehát itt bizonyára óvakodni fog attól, hogy az orosz példát kövesse. Dalmáciában szintén megtámadhatná Olaszország a monarchiát, de a dalmát hegyek és a környéken levő számos sziget, amelyek elsőrangú erődítésekkel vannak ellátva, bizonyára elveszik az olaszok támadó kedvét. Olaszországnak tehát legvégül csak egy főadata lesz: a saját határát megvédeni és a franciák, valamint az angolok defenzíváját erősíteni. Másfelől az olaszoknak meg kell majd támadniok Törökország kiterjedt partvidékét, ami azonban hat hónapig is el fog tartani.

— Nehéz föltenni, hogy Románia és Bulgária ebben az időben nem fog állást foglalni az antant ellen. Ebben az időben ugyanis a német, valamint a velük szövetséges osztrák és magyar seregek mindig kijebb fogják szorítani az oroszok maris meggyöngyült harcvonalát s olyan vasgyűrűt fognak alkotni körülötte, amelyet lehetetlen lesz áttörni. Az oroszok teljes veresége egyszerre befejezett dolog lesz. És akkor két millió harcban edzett katona ráfogja vetni magát az olaszokra.

— Másképpen végződik a háborúnak ez az új fázisa, senki sem mondhatja meg előre. Lehetséges, hogy azok, akik megesküdtek, hogy nem kötnek békét mindaddig, amíg Németországot le nem győzték, közösen fognak békét kérni. Természetes, hogy Románia ezzel a hatalmas fordulattal szemben nem maradhat közömbös. Hadserege a német s velük szövetséges seregek oldalán be fog hatolni Oroszországba s hozzá fog járulni Oroszország végleges leveretéséhez. Németország győzelmének nem szabad Románia nélkül megtörténnie és igyekeznünk kell, hogy segítségünk későn ne érkezzék.

Adakozzunk

a bajai Vöröskereszt kórháznak.

Nincs nélkülözhetetlen köztisztviselő.

Az elmúlt héten egy Székesfehérvárról küldött jelentésben hirt adtunk azon indítványról, melyet Kovács A. Sándor törvényhatósági bizottsági tag a városi közgyűlés elé leendő beterjesztésre adott be a városi hatósághoz. A biz. tag azt indítványozta, mondja ki a közgyűlés, hogy nincs nélkülözhetetlen köztisztviselő és azon városi tisztviselőket, akik a polgármester véleményezése és előterjesztésére fölmentést nyertek a katonai szolgálat alól, mentse föl a város a közigazgatási munkától, hogy a most égetőbb fontosságú hazafias kötelességüknek tehessenek eleget. Az így keletkező munkakerő hiányok pótlására kérje fel a város a még munkaképes nyugdíjas tisztviselőket és a katonai szolgálatot nem teljesítő tanítókat, akik bizonyára hazafias készséggel vállalják e munkát.

Miként most Székesfehérvárról írják, ezen indítványt a város m. hó 31-én tartott közgyűlésének napirendjére kitűzték és ugyanakkor tárgyalás alá került. Kovács A. Sándor biz. tag leudületes szép szavakkal indokolta meg indítványát. A tanács az indítványt helyeselte, az intézkedés jogát azonban a polgármesternek kívánta fntartatni. Több bizottsági tag felszólalása után a közgyűlés egyhangulag elfogadta Kovács indítványát és élénk helyesléssel vette tudomásul a polgármesternek azt a nyilatkozatát, hogy ezentul katonai szolgálat alóli felmentést egyáltalán nem fog véleményezni.

Nincsen aprópénz.

Lapunk legutóbbi számában „Nincsen aprópénz” felirásos cikkünkkel rámutattunk a városunkban észlelhető aprópénz hiányra. E cikkünkre vonatkozólag kapjuk kereskedői körökből a következő levelet:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

A „Bajai Hirlap” csütörtöki számában „Nincsen aprópénz” cím alatt megjelent cikk helyesen mutat rá arra a tünetre, hogy a városban nincsen aprópénz. Ezt a hiányt a kereskedelem érzi elsősorban, mert az üzletekben az áruforgalom és a pénzforgalom lebonyolítását lehetetlenné teszi. Az üzletekben meg kell kérdezni a vevőt, meg van-e neki kerek összegben az általa vásárolni szándékolt árunak vételára, mert visszaadni jóformán sehol sem tudunk, különösen ha nikkal pénz jár vissza. Ezt a nagy hiányt az alacsonyabb néposztályok tudatlanságának kell tulajdonítani. A vidékről városunkba érkező parasztság jó része a világeért sem fizetne aprópénzzel és minden áron a papírpénzén igyekszik tudni. Ismerek nem egy községet, ahol jelentékeny mennyiségű ezüst és nikkal váltópénz fekszik elrejtve és ahol elég botorul várják a papírpénz elértektelenedésének bekövetkezését. Ezek az állapotok mindinkább elfajulnak és megbénítják a kiskereskedelmet, ami a vevőközönség számára is a legnagyobb kellemetlenségeket hozza magával. Nézetem szerint a hatóságoknak kellene a segítséget magukévá tenniük: hirdetményekben kellene a köznép tudomására hozni a papírpénz és ezüstpénz teljes egyenértékűségét és szigorúan büntetni azokat, akik

lelkiismeretlenül azt a hirt terjesztik, hogy a papírpénz csekélyebb értékű. Ha pedig ez sem segítene az aprópénz hiányon, el kellene rendelni a nikkal pénzek rekvirálását. Ez a radikális mód lényegesen segítene a jelenlegi vizsás helyzeten.

Baja, június 4-én.

Kiváló tisztelettel

Egy kereskedő.

Képek a Przemysl körüli harcokból.

(B. V. tüzérsízt érdekes naplójából pár oldalt küldött ismét, följegyzéseiből érdekes részleteket tudunk meg diadalmas offenzívánkról, a Przemysl körüli harcokról és különösen az író személyes élményeinek eleven megírása ad különös érdeket e lapoknak.)

„Pünkösöd második napja. Tavaly ilyenkor barátaimmal Versaillesben voltam és egész nap e napsugaras emlékeimre gondolok. Egy hét óta nem jutottam hozzá az íráshoz. Im-már hetedik napja, éjjel-nappal ütközetben állunk az oroszokkal. A golyók közelünkben csapkodnak le. Hagyományos szerencsénk, vagy az isteni Gondviselés megóvott minket. Akárminek, vagy kinek köszönjük, hála érte.

Este 6 óra van. Megpróbálom lerajzolni a a körülem levő képet. Tüzsünet van. Ágyuink mögött állnak sátraink, köröskörül távoli fegyverropogás, fejünk felett a testverbattériák és a német bajlársak lövöldöznek keresztül eszeveszett bömböléssel. A legénység az ágyuk mellett pihen, beszélget, jókedvű itt mindenki és az olasz hadüzenet, amit most tudtunk meg, csöppet sem befolyásolja a hangulatot. Egy ellenséggel több? Rendben van. Az ágyumtól tíz lépésre van íróasztalom, azaz üres és egymásra rakott lövedék ládák, melyek asztalul és ülőhelyül is szolgálnak.

Mialatt írok, a gyönyörű tájkép mögött a lemenő nap véres agóniája: csudálatos naplemente a biboros alkonyon. Mikor egy percre szünik a tüzelés, a közeli sötétzöld erdőből, mely erősen elűt a világos pázsittól, madárcsicsergés hallatszik. Ha rá nem zendítene nehéz tüzerségünk és nem hallanám a gyalogsági fegyver éles pikk-pakkját, még azt gondolnám, hogy kiránduláson vagyok. Az uthoz közel állunk és az elvonuló véres-pólyás bajtársaink emlékeztetnek a 10 hónapi véres mesterségre.

Parancsom jött, az írást abba kell hagyni.

A „Schwarze Schützengraben” ugylátszik mosolyogni kezdett, mert telefon parancsot kaptam, hogy zugommal erre lövösek. Már elintéztük.

Az imént kérdeztem ki egypár gyalogost, kik most „Normal Aufsatz”-al lövik a muszkát. Látták ekrazitt gránátjaink és schrapnelljenk borzalmas hatását és mondják, hogy az ellenség óriási veszteséggel ugylátszik beszűnteti a többnapos csatát. Kiállhatatlan hullaszag terjed a levegőben.

A budapesti „Schwere”, a 15 cm-es is gyönyörűen dolgozott. Fél batteriájuk a gyalogsági árkot lőtte vetünk, hogy az erdőszélen ekrazittjaink még a fakat is tövestől szakították ki és hogy alig maradt ott valaki, az bizonyos. A másik részük egy orosz battériét szétmorzsoit, repült ott minden.

Ma, pünkösöd napján, Przemysl előtt állunk ismét. Mi, délkeletre, 20

kmnyire a vártól. Nagy elégtétel ez nekünk a kárpáti téli borzalmakért, hogy megfizettünk orosz ellenfeleinknek, különösen mi, kik annak idején a visszavonulást fedezve oly sokat szenvedtünk. Mire e naplójegyzetek megérkeztek, Przemysl vára elesett.

HIREK.

— **Érettségi vizsgák a bajai főgimnáziumban.** Szele Róbert dr. szegedi kir. tankerületi főigazgató az érettségi vizsgák megtartása végett csütörtök este Bajára érkezett. Az érettségi vizsgák a főigazgató elnöklése mellett, pénteken vették kezdetüket, szombaton folytatódtak és úgy értesülünk, hogy hétfőn délelőtt befejeződnek. Az érettségi vizsgára 26 jelölt van. Az intézetnek 9 növendéke, a kiket besoroztak, még husvétkor kapták meg az érettségi bizonyítványukat és most már a harctéren szereznek dicsőséget hazájuknak és nevüknek.

— **A fák és madarak napját** az izr. iskolák csütörtök délután a lökerten tartották meg. Az ünnepet a rendezőség az iskolai növendékek kedves szép ünnepévé avatta. Volt színi előadás, három is, többrendbeli szavalat, melyek a szereplők szüleinek nagy örömet és a szépszámu közönségnek kellemes szórakozást nyújtottak, volt továbbá ének és kedélyes játék. Az ünnepi program keretében Rosenfeld József izr. isk. tanító szépen kidolgozott beszédben méltatta a fák és madarak ünnepét. Az önkéntes beléptidijából befolyt jövedelmet a rendezőség a vak katonáknak juttatja. A színi előadást, mint értesülünk, vasárnap délután az izr. iskolában megismétlik.

— **Hadiszolgálatra való behívások.** A bajai katonaugyosztály 130 hadiszolgálatra köteles bajait hívott be hadiszolgálatra, akiknek holnap kell hadiszolgálatra jelentkezniük. A behívottak között van Dezső Alajos, rajzolóművész, lapunk belső munkatársa is, aki értékes, tartalmas írásival lapunk olvasóközönségét mindig gyönyörködtette. Birjuk a körünkből távozó munkatársunknak ígéretét, hogy a változott viszonyok dacára arról a helyről, a hová őt most a haza iránti kötelesség parancsa szólítja, lapunkat írisaival felkeresni és ekkent olvasóközönségünkkel az összeköttetést ezen-tul is fentartani fogja.

— **Tűzoltóink a vízen.** Mult hó 27-én a Dunagőzhajózási Társaságnak egy uszályhajója, mely a katonaság részére szállított kuknricarakománnyal volt megterhelve, a bajai hajóállomás körül olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a legkomolyabb veszély fenyegette. Az állomásfőnök telefonon kért segítséget a városi tűzoltóságtól, mire tűzoltóink Gardalits tűzfelügyelő parancsnoksága alatt azonnal kivonultak, szivattyujukat felvitték a süllyedőfelben levő hajóra s a léket kapott kamarából oly erővel és gyorsasággal szivattyúzták ki a betóduló vizet, hogy a már oldalra biletett hajó csakhamar visszanyerte egyensúlyát s miután lakatosok és ácsok a léket befoltózták, útját tovább folytathatta.

— **Elasott bor.** A javadalmi hivatalnak alapos gyanuja volt arra nézve, hogy egy kormarmos borkészletét eltitkolta. Házkutatást tartottak s másfél méternyire a földbe beásva egy 106 liter bort tartalmazó hordót találtak.

— **A táviratozás korlátozása.** A póstaigazgatóság értesítése szerint a távirati forgalom az ország több részén teljesen szünetel. Így nem vesznek fel sürgönyöket: Boszniába, Hercegovinába, a magyar délvidéknek Bajától és Szegedtől lefelé eső részébe, Dél-tírolba, Isztriába és Fiuméba. Ezekre a helyekre táviratokat még igazolvánnyal se lehet földadni.

KÖZGAZDASÁG.

Az Anker élet- és járadékbiztosító lárság Wienben 1915 május 15-én tartotta rendes közgyűlését. A lefolyt év előterjesztett számadásai jelentése szerint 12386 kötvény állítatott ki ujonnan 68.154.493 K. 32 f. tőkére és 180.334 K. 16 f. járadékról. A biztosítási állomány az 1914. év végén 91516 szerződéssel 615.634.491 K. 90 f. tőkét és 2.173.820 K. 75 f. járadékot tett ki. A számadási évben a bevételek 36,876.785 K.-ra rugtak. Az összes vagyon **219,412.920 K. 49 f.** A biztosítottak részére 1914. évben kifizetett összegek 23,586.615 K. 30 f-t tettek ki. Az évi felesleg az egyes nyereségosztalék-kategóriák eredményének beszámításával 3,054.084 K. 17 f. ebből a halálesetre nyereségrészesüléssel biztosítottak javára 2,004.621 K. 76 f. esik. A részvényesek 480.000 K.-át (részvénytől mint az előző évben 240 K.-t) kapnak, a tartalékok javára 300.000 K. utaltatott át. A társaság tulajdonában levő értékpapírokon szenvedett újabb árfolyamvesztés a folyó számlából teljesen fedezhető volt, ugyancsak az összes 1914 december 31-ig bejelentett hadikárok. A létező árfolyamvesztéségi és háborubiztosítási tartalékok érintetlenül rendelkezésre állanak most is. A nyereségrészesüléssel kötött haláleseti- és vegyes biztosítások üzemszámlájának feleslegéből a biztosítottak javára az 1914. évre nyereségosztalék gyanánt kifizetés kerül: és pedig A osztalékterv szerint (új számla) 20 százalékos és B osztalékterv szerint a biztosítási tartam mérvéhez képest egy évi díj 42 százalékig terjedő nyereségosztalék. Az igazgatótanácsba gróf Hoyos Szaniszló újra beválasztott.

Főmunkatársak:

DEZSŐ ALAJOS és Dr. BERNHART SÁNDOR.

Adakozunk a vak katonáknak.

Nyílt-tér.*)

Köszönetnyilvánítás.

Folyó hó 3-án az éjjeli hajóval súlyos beteget szállítottunk Bpestről Bajára. A véletlen hozta magával, hogy azzal a hajóval utazott Bajára dr. Potor Sándor katonaeorvos ur, aki betegünket egész éjjel a legnagyobb lelkiismerettel és önfeláldozással kezelte, tisztán emberbaráti szeretetből, minden melléktekinet nélkül.

Fogadja ez uton is hálánk és köszönetünk legőszintébb kifejezését.

WIESEL CSALÁD.

Legjobb áditó ital

MATTONI FÉLE

GISSHÜBLER

természetes érvényes

SÁVANYÚVIZ

A díjéért

Isa tisztá,
szárazon emészthető,
könnyen emészthető,
az egész szervezetet
felújítja

E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szorokszűztség.

3053/tk. sz. 1915. 12549/kig. sz. 1915

II. HIRDETMÉNY.

Baja város telekkönyvi térképének 10. és 11. sz. szelvénye az 1896. évi 70971. sz. igazságügyminiszteri rendelettel szabályozott eljárás után pótolatván, ez azzal a felhívással tételük közé:

hogy mindazok, akik az eljárás és a telekkönyvi térkép annak utján történt pótlása által nyilvánkönyvi jogait bármily irányban sértve vélik, a telekkönyvi hatóságnál hat hónap alatt, vagyis 1915. évi december hó 1. napjáig felszólalással éljenek, mivel a határidő eltelté után a térképnek, mint a telekkönyvi betétek kiegészítő részének tartalma csak törvény renes utján és csak harmadik személyek időközben jóhiszemben szerzett nyilvánkönyvi jogainak sérelme nélkül támadható meg.

Baja, 1915. évi május hó 10. napján.

A bajai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság.

Dr. KÓSA KÁROLY s. k.
kir. járásbíró.

A kiadmány hitelűl:
PERÉNYI ISTVÁN
irodatiszt.

Butorozott szoba

esetleg ebédkosztal kiadó.

Cim: — a kiadóhivatalban.

Női

A Pozsonyi Kereskedelmi és Iparkamarától fentartott nyilvános, 3 évfolyamu
:: **FELSŐ KERESKEDELMI ISKOLA** ::
Pozsonyban.
Érettségi vizsg. Állásközv. Internátus.
Értesítőt kíván. küld az igazgatóság.

... Eladó vagy bérbeadó ...

4 hold kertész-

- föld házzal -

együtt. Bővebb

értesítést ad:

Szetele János, Korszós-utca 4.

Csinos kivitelű

névjegyek

rendelhetők

:- lapunk kiadóhivatalában. :-

Jókai Mór-u. 5. számú ház

... eladó ...

Tudakozódni le-

het Balku Gyulá-

nál Z o m b o r,

Bercsényi-utca

18. szám alatt.

Veszek báránybört!

Veszek német-gyapjas

-báránybört-

bármely mennyiségben

— Árajánlatok: —

Blockner I. hirdetőjébe, Budapest IV.
Semmelweis-utca 4., Szücs névre
kéretnek.

A kibocsátás alatt álló 5 $\frac{1}{2}$ % és 6%₀-os

magyar hadi kölcsön-kötvényekre előjegyzéseket elfogad
a Bajai Takarékpénztár.

Ajánljuk világhírű és kiváló
magánjáró

és vontatású gőz- és benzin
cséplőgépeinket,

magánjáró

kötő- és fűrészelő gépeket,
közép és magas nyomású,
nyersolaj motorokat,
szalmapréseket.

KELLNER és SCHANZER

Budapest Kálmán-utca 3.

Fontos: Nélkülözhetetlen! Nagyszerű!

Gazdaságnak, géptulajdonosoknak

kevés pénzért finom lisztet készítő
malma lehet.

Uj malomjárat!

Örlőkövek, sikszitával együtt szerelve
a járat nagyság szerint darál óránként
100—800 kilót, finom lisztet készít
óránként 20—140 kilót.

Tökéletes kézidarálók, svéd marok-

:-: rakó és kévekötő aratógépek. :-:

KELLNER és SCHANZER

Budapest Kálmán-utca 3.

Szőlőoltvány

Furmint, Hárslevelű, Ezerjő,
(Osqrán), Kövidinka stb. vala-
mint néhány csemegefaj. Az
egy éves gyökeres oltvány drb.
10 fil., a 2 éves pedig 20 fil.
Gyökeres Delawáre drb. 10 fil.
Nagymennyiségű gyökeres Ri-
pária Portalis is kapható, to-
vábbá 2 éves Csabagyöngye és
Szárszoros ezre 200 K. Hegy-
aljai asztali és aszu-borok ju-
tányos áron

Molnár Mihálynál
Abaujszántón.

Kazal József Baja

Vörösmarty Mihály-útca 6.

.... TELEFON 45.

Papir- és írószer-
-:- kereskedés. :-:
Könyvnyomda:-
Könyvnyomdai
munkák készí-
tése a legizlése-
sebb kivitelben.
Ügyvédi és köz-
ségi nyomtat-
..ványraktár..

**A „BAJAI HIRLAP”
kiadóhivatala.**

ÉRTESÍTEM

a zongorák iránt érdeklődő mélyen tisztelt közönséget, hogy
HAAS MIKSA UR

ZONGORA-

≡ pianino- és cimbalom-raktára ≡

tulajdonomba ment át s az igen előnyös vételnél fogva e hang-
szereket oly olcsó áron bocsájtom áruba, mint aminőért zongo-
rát, pianinot nem árusítottak még soha.

E hangszeret esetleg bérbe is kiadom.

Kérem az érdeklődők szives támogatását s vagyk lisztelel

ifj. Wagner Antal.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.